

Årsrapport fra programsensor

Janicke Heldal Stray, programsensor ved det psykologiske fakultetet, Universitetet i Bergen, Institutt for utdanning og helse.

Rapporten gjelder for høst 2014 og vår 2015.

Programmets helhet og profil pr i dag

Programmet har hovedvekt på pedagogisk filosofi, læring og lærings/kunnskapsprosesser og globalisering/internasjonalisering. I sensorrapporten fra 2012 påpekes det at dette gir bachelorprogrammet en klar samfunnsrettet profil og et alternativ til mer pedagogisk praktiske utdanninger, med en utdanning som retter seg mot utdanningsinstitusjoner og ulike pedagogiske oppgaver i bedrifter og organisasjoner. Programmet kan kanskje forsterkes med tanke på pedagogikkemner, særlig bachelorgraden som i stor grad støtter seg på psykologi og andre fag (valgfrie emner).

På grunnlag av pensumlistene ser det ut til at noen relevante og sentrale pedagogiske emner kan forsterkes ved instituttet. Eksempler på disse er didaktikk, evaluering/vurdering, arbeidslivspedagogikk/organisasjonslæring, læreplanteori, sosiale teorier og motivasjon. Dette er relevante emner med henvisning til programmets målsetting som blant annet formuleres dithen at studentene skal kvalifiseres til å vurdere, organisere og gjennomføre formidlings-, opplærings- og undervisningstiltak i utdanningsinstitusjoner, bedrifter og organisasjoner (hentet fra programevalueringen, side 3.) Andre emner er godt dekket, som for eksempel pedagogisk filosofi, læring og psykologi.

Kommentarer til BA-graden (struktur og innhold)

Det første året på bachelor har studentene forholdsvis lite pedagogikk første semesteret. Først til våren får de ett emne som er rent pedagogisk (PED112). Det kan være interessant å diskutere om det er mulig å tilby studentene en exfac som er pedagogisk/utdanningsvitenskapelig (inkludert studenter fra spesialpedagogikk og PPU) og at PSYK202A kan erstattes med et metodekurs som i enda større grad retter seg mot pedagogiske/utdanningsvitenskapelige problemstillinger. Riktig nok får studentene en del

metode senere i studieløpet, men den tunge psykologiske orienteringen er muligens ikke ideell.

Andre året er pr i dag pedagogisk filosofi og et samfunn i endring. Særlig et samfunn i endring er stort, og her kan det være mulig å se for seg at dette deles opp i et hovedemne og noen valgfrie. IKT i utdanningen og Utdanningspolitikk og utdanningsreformer kan være aktuelle, ettersom de allerede ligger i et samfunn i endring. Andre aktuelle emner som ikke eksplisitt tilbys i dag, men som muligens instituttet har kompetanse på er organisasjon og ledelse/arbeidslivspedagogikk, flerkulturell pedagogikk, utdanningshistorie, barne- og ungdomskunnskap og komparativ/internasjonale pedagogikk. Alle disse er emner som passer inn i instituttets profil.

Tredjeåret vårsemester er rendyrket pedagogikk- Pensumlistene er greie, men også her har de valgfrie emner fra andre institutter i høstsemesteret. Her er det kanskje hensiktsmessig å veilede studentene i større grad, eller å utvikle mer avanserte pedagogiske emner bygget de har kunne tatt tidligere. Dette er nødvendigvis et ressurs spørsmål, men dog noe det kan være verdt å legge opp til på litt lengre sikt.

I februar 2015 utarbeidet en arbeidsgruppe ved instituttet et forslag til studieløp som ser slik ut:

Tid	Studieløp/emner	Studieløp/emner		Vitenskapelig allmenndanning
6 sem vår	PED11? «Psykisk helse i skolen/ Psyko-sosialt læringsmiljø» (Valgemne Bapsped og Årpsyk)	PED212 (15 sp) Bacheloroppgave i pedagogikk		Akademisk skriving 3 Dig: Litteratursøk 3 Dig: Læringsplattform Refleksivitet Mestre formelle og faglige krav til et vitenskapelig arbeid
5 sem høst	Valgemne (15 sp)	Valgemne (15 sp)		
4 sem vår	PSYK202A/B (15 sp) Metode A eller B	Ped tema? (5 sp)	EXPHIL PSSEM (10 sp)	Forskningsetikk Metodisk grunn- kompetanse
3 sem høst	PED211 (15 sp) Pedagogiske prosesser i arbeidsliv og institusjon	Valgemne 15(sp)		Muntlig akademisk praksis Kritisk tenkning Litteratur forskningsartikler
2 sem vår	PED111 (15 sp) Pedagogisk filosofi	PED 114 (15 sp) Education in a changing society		Akademisk skriving 2 Dig: Litteratursøk 1 og 2 Dig: Læringsplattform Arg. og analytisk tenkning
1 sem høst	PED100 (15 sp) Innføring i pedagogikk	PED112 (15 sp) Pedagogiske perspektiver på læring		Akademisk skriving 1 Dig: Inform. kompetanse 1 Dig: Læringsplattform

Målsettingen for arbeidsgruppen var å foreslå en struktur som kan muliggjøres innenfor den kompetansen som allerede eksisterer på instituttet. I tillegg skulle det tas hensyn til samarbeidet med psykologi. Pedagogikkens helhet gjennom 6 semestre skulle styrkes, slik at studentene a) opplevde tilhørighet til pedagogikkfaget b) fikk faglig grunnlag for å ta et masterstudium og c) fikk en renere pedagogisk bachelor grad.

Emner og studieløp/danning

Det er en målsetting for universiteter og høyskoler at studentene tilegner seg det arbeidsgruppen kaller vitenskapelig allmenndanning. Hovedelementene i en slik dannelsingsdimensjon er at studentene tilegner seg metodisk kompetanse, forskningsetisk forståelse, informasjonsteknologiske kunnskaper (typisk litteratursøk, kildevurdering) og blir kyndige innenfor akademisk skriving. Ved å ha et grundig opplegg for å lære studentene disse kompetansene er studentene bedre rustet for å ta bachelor- (og master) oppgave, og det avhjelper veiledningssituasjonen for veiledere hvis studenten har dette grunnlaget fra studiene.

Arbeidsgruppen har lagt opp til et suksessivt læringsforløp – altså at studentene starter på trinnet akademisk skriving 1, og får elementære redskaper for å tilegne seg god informasjonskompetanse. Her er kan UB spille en rolle, og det kan antageligvis avtales med biblioteket at de gir (obligatoriske?) søkekurs til studentene som gruppe. Vitenskapelig allmenndannelse er koordinert med emner. Første semester består av to 15 studiepoengsemner (innføring i pedagogikk og pedagogiske perspektiver på læring). Dette gir studentene grunnleggende innføring i pedagogikk som disiplin (PED100) og læringsteorier (PED112), viktige grunnlagsemner i faget. Samtidig lærer de grunnleggende litteratursøk

I semester 2 utvikles dette videre med et fortsatt fokus på søking, samt argumentativ og analytisk tenkning. I dette semesteret er det foreslått å ha et emne på 15 studiepoeng som heter pedagogisk filosofi (PED111) Dette emnet bygger på PED110 og kan ses i sammenheng med argumentativ og analytisk tenkning. Semesteret etter (3) utvikles dette videre og hovedvekten blir lagt på muntlig akademisk praksis, kritisk tenkning og fagartikler. I tredje semester kan studentene velge et emne på 15 studiepoeng (her er det nærliggende at de velger

et psykologisk emne), og ped seksjonen tilbyr ett 15 studiepoengsemne i pedagogiske prosesser i arbeidsliv og institusjon (PED211).

I fjerde semester blir forskningsetikk vektlagt, noe som fremstår som fornuftig med tanke på at studentene snart skal begynne å forberede en bacheloroppgave. I semester 4 skal studentene ha 15 studiepoeng metode (PSYK202A), et fem studiepoengs pedagogisk emne (kanskje det er mulig å tenke seg et emne som går spesifikt på metode for lærere/utdanningsproblematikk), og exphil. Det hadde vært en fordel hvis instituttet kunne tilbudt en utdanningsvitenskapelig exphil, men det er ikke lagt opp til det. 5. semester kan studentene velge valgemner (totalt 30 studiepoeng), noe som kan kobles mot bacheloroppgaven semesteret etter. I 6 semester skriver de bachelor oppgave (PED212), noe som gjenspeiles i det som heter akademisk skriving 3. Her peker undervisningen direkte inn mot arbeidet med bacheloroppgaven. I tillegg er det foreslått et nytt pedemne som heter Psykisk helse i skole/psyko-sosialt læringsmiljø, som er koblet opp mot Bapsped og arspsyk.

Evaluering

Progresjonen i studieløpet som foreslår fremstår som gjennomtenkt og helhetlig sammenlignet med det som er nå. Studentene får en pedagogisk bachelor som både dekker grunnleggende emner i pedagogikkfaget samtidig som pedagogikk-faget ved UiB beholder sin egenart (særlig gjennom PED112 og PED114). I tillegg er emnene i samsvar med instituttets kompetanse, noe som gjør at dette ser ut til å la seg gjennomføre på en grei måte.